

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ” БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ

за представените трудове за участие в конкурс за академичната длъжност “доцент”, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски” в ДВ., бр. 57 от 20.07.2021 г. в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, (Стопанска история и икономически теории), Стопански факултет, Протокол №21 от 20.07.2021.

Изготвил становището: проф. д-р Ганчо Тодоров Ганчев, Югозападен университет „Неофит Рилски“

Кандидат: гл. ас. Петър Людмилов Първанов

Основание за становището: чл. 4, ал. 2 от ЗРАСРБ и решение на ФС на Стопанския факултет и Заповед на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" № 1640 от 22.07.2021 г.

Становището е изготвено в съответствие с **изискванията** на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски" – Благоевград.

I. Кратки биографични данни за кандидата.

Гл. ас. д-р Петър Людмилов Първанов е кандидат по обявения конкурс.

От направената проверка по представените материали за конкурса, нарушения в процедурата не са констатирани. Спазени са изискванията на чл. 29, 29а, 29б (1) (3), т. 1 и т. 2 от ЗРАСРБ и чл. 60, чл. 61 от ППЗРАСРБ. Вzeti са под внимание и указанията, дадени във Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски" – Благоевград.

Петър Людмилов Първанов е роден през 1979 г. Висшето си образование получава в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград, където през 2003 г. получава бакалавърска степен по история, а през 2004 г. вече е и магистър по история. През периода 2001-2007 паралелно следва по специалност право също в ЮЗУ Неофит Рилски, като от 2007 г. получава магистърска степен по същата специалност. В периода 2005-2007 г. е докторант в ЮЗУ Неофит Рилски.

От 2013 г. Петър Людмилов Първанов е главен асистент в Стопанския факултет на ЮЗУ Неофит Рилски. Освен това, Петър Първанов е работил като юрисконсулт, възпитател и преподавател. Петър Първанов преминава и обучение по линията на Министерството на правосъдието и други организации.

II. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

За участие в конкурса кандидатът представят попълнена Справки за изпълнение на минималния брой точки, изискуеми по групи показатели за научна област: 3. Социални, стопански и правни науки, ПН 3.8 Икономика за академичната длъжност

„доцент“, в съответствие с ППЗРАСРБ. От нея се вижда, че кандидатът покриват необходимите минимални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, съобразено с ППЗРАСРБ. Общият брой на точките по раздели А, Б, В, Г, Д и Е е 1035,5.

Петър Първанов представя 6 публикации на статии, студии и доклади в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация- Scopus и/или Web of Science. Освен това авторът представя и 12 публикации в нереферирани издания и 5 студии и участия в колективни томовете.

Петър Първанов представя данни за общо 3 цитирания в световни бази данни, 9 цитирания в монографии и колективни томовете или общо 12 цитирания.

Оценка на основния научноизследователски труд на кандидата

Петър Людмилов Първанов, представя като **хабилитационен**, съвместна разработка със заглавие „Развитие на световното и националното стопанство“, (2019).

Монографията е написана като сравнителен анализ на различните стопански системи във времето и пространството. Целта е анализ на основните процеси в икономическото развитие на света и разнообразието в организацията и управлението на стопанските системи. Последното се определя от специфичните географски, релефни, климатични, обществени, исторически и други особености в различните части на света. В началото на монографията авторите посочват някои основни документи и литература, върху които се базира стопанската история. Първата глава изяснява проблема за обособяването на стопанската история като отделна част от общата история на човечеството. Изяснява се важното място на стопанската история като теория за процесите в икономическото развитие на света и особеностите на различните икономически системи. Изясняват се също отношенията между тези системи във времето и пространството. Разглежда се и проблемът за периодизацията на стопанската история и различните подходи в определянето на периодите в икономическото развитие на света и отделните стопански системи. Втората глава на монографията разглежда формирането и развитието на най-ранните стопански системи в епохата на древността. Набляга се на сравнителния анализ на тези системи, на тяхната специфична организация и управление. Подчертава се наличието на две основни тенденции в развитието на древните икономически системи: от една страна преобладаващият централизъм в управлението и организацията на големите земеделски цивилизации на т. нар. древен изток, основани на мощни иригационни съоръжения, поддържани със строг контрол на имперската бюрокрация; от друга страна отворената пазарна икономика на финикийската и античната гръцка полисна икономика, основани на правно-гарантирана частна собственост, свободна търговия и икономически индивидуализъм, без особена държавна намеса. Разглежда се и въпросът за формирането на стопанство и стопански отношения в земите на съвременна България и основно развитието и особеностите на икономическите отношения у древните траки. Третата глава анализира средновековните икономически системи. И тук се прави сравнение между класическата феодална система в Западна Европа, основана на феодалния имунитет, на стопанската и политическата разпокъсаност, на съперничеството между светските и църковните владения от една страна. От друга се посочва съхраненият и възпроизвеждащ се постоянно азиатски имперски и фискален централизъм, който периодично ограничава стремежът към частна собственост и индивидуална икономическа инициатива сред местната аристокрация и населението. Четвъртата глава разглежда въпроса за т. нар. „генерална трансформация“ или прехода от феодалното средновековно стопанство към съвременната модерна пазарна икономика в Западна Европа (XIII-XVII в.). Изясняват се основните фактори на тази трансформация: европейският ренесанс, променил начина на мислене във феодална

Европа към разчупване на съсловната средновековна система и освобождаване на икономическите отношения от феодалните условности и задръжки. Формира се нова градска класа (буржоазия), която взема в ръцете си икономическите лостове и богатствата, развива стоково-паричните отношения, свободното стоково производство и търговия, формира националните пазари, европейският пазар, намесва се решително в световната търговия. С великите географски открития тази нова класа не само „открива“ големия свят на планетата. Тя очертава световните търговски пътища през океаните, свързва континенти. Така Западна Европа се превръща през тази епоха в център на световната търговия, но и в основен производител на промишлени стоки, във финансов център. Към нея се стичат основните ресурси на колониите. Тя контролира световните търговски пътища и пазари. Тя става център на световното стопанство. Търговската революция и световните ресурси и пазари стимулират развитието на свободното манифактурно производство и създават реални предпоставки за поредица от научни и технически открития. В тази глава се разглежда и специфичната роля на протестантството като един от мощните стимули на модерния индивидуален капиталистически и предприемачески дух. Петата глава анализира предпоставките и осъществяването на първия индустриален преврат в Западна Европа, променил радикално икономическото развитие на континента и света. Този преврат ускорява в геометрична прогресия това развитие, слагайки началото на мощна индустриализация и технологични промени, чиито етапи се скъсяват постоянно във времето. Индустриализацията обхваща Централна Европа а после и Източна, за да повлияе през XX век и върху другите части на света. Шестата глава разглежда състоянието и възможностите на българското стопанство в условията на Османското господство през неговите първи три века – XV-XVII в. Анализират се дълбоките промени, настъпили с установяването на специфичната централизирана османска икономическа система, нейната структура и управление, ролята на българите в нея. Това е време, когато българското общество е откъснато от развитието на динамичните процеси на генералната трансформация в Западна Европа. И едва през XVIII век, в условията на упадък на османската система, то ще има възможност да се адаптира постепенно към модерните европейски пазарни и обществени отношения. Тук се разглеждат различните категории население и особеностите на стопанските отношения в азиатската империя. Седмата глава е продължение на шестата. Тя разглежда промяната в стопанството и стопанските отношения в българските земи в условията на упадъка на османската система от края на XVII и началото на XVIII век. Тогава започва нарастващо проникване на западното икономическо влияние, което създава условия поробените народи да се намесят решително в икономическото развитие в Османската империя. Тук гърците имат предимствата на морски и търговски народ, който осъществява основните търговски връзки на Империята. Българите обаче, са основното производително население, даващо огромна част от аграрната и промишлената продукция. Постепенно те се намесват все по-осезателно и във вътрешната и външната търговия. Така през XVIII и особено през XIX век, те стават основен стопански фактор в Османска Турция. Заедно с гърците, предприемчивите българи прокарват и утвърждават модерните пазарни отношения в азиатската империя. В осмата тема се засягат съществени икономически процеси, настъпили в последните десетилетия на XX и началото на XX век в развитите индустриални държави в Западна Европа и Северна Америка. Те са свързани с тенденция към мощна концентрация на производството и капиталите и формиране на големи монополни обединения. Тази тенденция се проявява в различни варианти: поглъщане на малки и нерентабилни фирми, предприятия, банки, търговски фирми от по-силни такива; доброволно сливане на няколко предприятия или банки за да оцелеят в нарастващата конкуренция; коопериране на търговски фирми, кредитни дружества, акционерни

дружества в обединени компании. Тази концентрация е най-ярко изразена в обединена Германия. Тази политика следва обединителят Ото фон Бисмарк, в стремежа си да поддържа силна и модерно въоръжена армия, която да постигне обединението. И след обединението обаче, политиката продължава, защото мощната индустриална държава няма достатъчно ресурси и пазари. Колониите и пазарите са вече разпределени между Великобритания, Франция, Нидерландия. Концентрацията се проявява силно и в САЩ, осигурили си огромните ресурси на собствената си територия и на двете Америки! И тук се формират мощни монополни обединения. В същото време Великобритания и Франция безнадеждно изостават. Япония също създава огромни монополи с пряката подкрепа и участие на държавата (съвсем като в Германия). Донякъде подобна концентрация се наблюдава и в Руската империя. Деветата тема е свързана конкретно с модерното икономическо развитие на България от Освобождението до военния период (1878-1912 г.). Разглеждат се трудностите в стопанското развитие на страната след разпокъсването на българските земи от Берлинския договор. Изтъкват се положителните последици за българското стопанство след Съединението. Основно се анализира икономическата политика на управленията на Ст. Стамболов и д-р Константин Стоилов, която категорично насочва икономическото развитие на страната към развитите капиталистически държави. Тази политика създава условия за силен икономически подем на България през първото десетилетие на XX век, което я прави най-добрата икономика в Европейския югоизток. Десетата тема се отнася до характера на Световното стопанство след Първата световна война. Най-напред се посочват основните последици от войната: разпадането на големите империи в Източна Европа; следвоенната криза и икономическата катастрофа на победените държави; намаляването на ролята на колониалните империи и началото на надмощието на САЩ в Световното стопанство; излизането на световната икономическа сцена на Япония; планът „Дуъс“ и икономическото възстановяване на Германия; формирането на групи държави в зависимост от ролята им в световната икономика. Единадесетата тема засяга състоянието на българското стопанство след Първата световна война: икономическата катастрофа, политическата и социалната криза след войната и Ньойския диктат; икономическата политика на правителството на БЗНС; превратът и управлението на Демократическия сговор. Изтъква се икономическата изолация на България на Балканите и в Източна Европа - от една страна поради враждебното обкръжение на Балканите, от друга следствие на попадането ѝ в особена буферна зона между трите тоталитарни империи между световните войни. В дванадесетата тема се прави сравнителен анализ на структурата и формата на стопанско управление на тоталитарните икономически системи между двете световни войни: съветската, в която се установява държавно-планова икономическа система се ликвидира пазарното стопанство, частната собственост и индивидуалната инициатива; италианската фашистка корпоративна система и икономиката на националсоциалистическа Германия, в които частната собственост и пазарните отношения се запазват, въпреки тоталитарното управление. Тринадесетата тема разглежда Световното стопанство след Втората световна война. Дълбоките промени в съотношението на силите в международните икономически отношения. Формирането на т. нар. „двуполусен свят“: Западният – включващ развитите държави в Западна Европа и Северна Америка, начело със САЩ, обединени във военно-политически блок – НАТО; Източният – включващ метрополията СССР и сателитните му държави в Източна Европа, обединени в СИВ и „Варшавския договор“. Към този блок отначало се приобщава и комунистически Китай; В Далечния изток Япония се възвръща след военната катастрофа и се превръща отново в мощна икономическа система. САЩ предлагат възстановителен план за воювалите европейски държави, под названието „Маршал“; Няколко западноевропейски държави между 1952 и 1957 г., начело с ФРГ и

Франция, формират Европейската икономическа общност (днешният Европейски съюз). Четиринадесетата тема засяга проблемите на Световното стопанство и стопанските отношения след разпадането на „двуполюсният свят“. Формира се нова световна система, в която вече няколко основни икономически гиганти определят стопанските и финансовите отношения: Европейският съюз, САЩ и Япония – водещи икономики от края на XIX в. и началото на XX в.; бързо нарастващите икономически възможности на Китай, Индия, Русия, Бразилия с „Меркюсур“, богатите държави на ОПЕК. Светът става многополюсен. Същевременно се наблюдава процес на глобализация, чието начало е преди повече от два века, но сега той се проявява в нарастващ обмен на информация, взаимни културни влияния и бързи комуникации. Това положителните прояви на глобализацията. Наред с тях обаче, се проявява и опасна тенденция на формиране на транснационални корпорации, които монополизират производството, търговията, световните финанси и все повече ограничават възможностите на либералното стопанство и свободната конкуренция.

Оценка на публикациите, несвързани с основния научноизследователски труд на кандидата

По конкурса Петър Людмилов Първанов представя и други публикации, обвързани с различни проблеми на икономическата история и теория „History in help of contemporaneity” and “”. Тематичната им насоченост може да бъде обособена в няколко групи, в зависимост от включените в тях идеи и теми. По-конкретно става въпрос за следните шест тематични направления:

- Туризм и устойчиво развитие на туризма;
- Международни миграционни процеси;
- Социален и икономически капитал;
- История на икономическото образование в България;
- Регионално икономическо развитие;
- Дарителство и предприемачество;

Отбелязаните трудове се характеризират с високо академично равнище и разглеждат важни аспекти на икономическото развитие на България.

Освен това, авторът представя и публикувани монографии, извън хабилитационния труд- „Историята в услуга на съвременността“ и „Народен дух и право“.

Проблематиката, свързана с правните и народно-психологичните проблеми излизат извън тематиката на конкурса и не се рецензира, независимо от това, че изследванията се базират върху използването на интересен научен апарат..

III. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата, свързани с конкурса

Авторът формулира следните научни приноси, свързани с проблематиката на конкурса.

Първо, авторът твърди, че древните траки са икономически обвързани с древните гърци, въз основа на нови исторически източници.

Второ, авторът обосновава тезата, че по времето на първата българска държава парите имат развити разменни функции, а не са само средство за натрупване на съкровища.

Трето, солидарната данъчна система на Османската империя предполага наличието на икономическо самоуправление на българските общини.

Четвърто, авторът твърди, че създаденият от С. С. Бобчев Свободен университет поставя началото на икономическото образование в страната.

Пето, авторът обосновава тезата, че развитието на туризма като важен народностопански отрасъл започва в периода между Първата и Втората световна война.

Шесто, в исторически план България има опит в използването на привличането на чуждестранна работна сила за икономически цели.

Седмо, дарителството носи икономическа изгода както на даряващия, така и на дарявания и на цялото общество.

Осмо, всяка човешка дейност е капитал, който има способността да се трансформира и да преминава от един вид в друг.

Девето, авторът, въз основа на институционалната икономическа теория, обосновава тезата, че икономиката и правото са взаимно обвързани и си влияят.

Така формулираните приноси са формулирани независимо от автора. Все пак, четвъртият принос няма пряка връзка с икономическата теория като такава, а деветият е прекалено общ.

IV. Критични бележки и препоръки

Независимо от безспорните постижения на кандидата, в някои от неговите публикации се констатира и отделни пропуски от формално и съдържателно естество.

Първо, изследванията на автора имат предимно индуктивен и исторически характер. Много често липсва конкретна теоретична теза, която да се потвърди или отхвърли. На кандидата се препоръчва да засили теоретичните аспекти на своите бъдещи изследвания. Библиографският апарат е ползван коректно, но в монографичния труд са използвани само източници на български език. Препоръчва се също така използването на качествен категориален анализ.

Изводите на автора не се базират върху достатъчно данни, за да бъдат приети като абсолютно достоверни, необходими са допълнителни изследвания.

Критичните бележки, адресирани към автора в никакъв случай не омаловажават достойнствата на неговата научна продукция. Приносите са негово лично дело. Не са констатирани некоректни заимствания от други автори. С малки изключения, рецензираните научни трудове се отличават с ясно формулирани тези, задълбочени проучвания и **постигнати конкретни резултати**, с полезни за науката и практиката обобщения, изводи и препоръки.

V. Оценка на резултатите от участието на кандидата в научно-приложни разработки и проекти.

Кандидатът участва в 7 международни и научни или образователни проекта.

VI. Учебно-преподавателска дейност

Петър Людмилов Първанов преподава по следните дисциплини: Стопанска история, Културен туризъм, Исторически паметници на културата, Европейска интеграция, Икономически теории, Международно публично право, Търговско право, Историография, Изворознание, История на правото, Обичайно право.

Преподавателската дейност на кандидата отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност доцент.

Заклучение

От направената проверка на представените материали за конкурса **нарушения в процедурата не са констатирани**. Спазени са изискванията на чл. 29, 29а, 29б (1) (3), т. 1 и т. 2 от ЗРАСРБ и чл. 60, чл. 61 от ППЗРАСРБ.

Рекапитулацията на направените констатации по заключителната част на рецензията ми дава основание да направя следната **обобщаваща оценка**: гл. асистент Петър Людмилов Първанов отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Ето защо, предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъди на кандидата споменатата длъжност по обявения конкурс в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, ПН 3.8 Икономика, (Стопанска история и икономически теории), към Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград.

София, 02.10.2021 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Г. Ганчев)

South-West University „Neofit Rilski”

STANDPOINT

About the research papers presented for the associate professor academic competition, announced by the SWU „Neofit Rilski” in ДБ., number 57 of 20.07.2021 г. in the field of higher education 3. Social, economic and juridical sciences, direction 3.8 Economics (Economic History and Economic Theories), Faculty of Economics, Transcripts №21 of 20.07.2021.

Reviewer: Prof. Dr. Gancho Todorov Ganchev, South-West University, Neofit Rilski

Candidate: Chief Assistant Peter Lyudmilov Parvanov

Basis of the Review: Article. 4, Paragraph 2 of the LDASRB and decision of the Faculty Council of the Faculty of Economics and Order of the Rector of the South-West University Neofit Rilski Number 1640 of 22.07.2021 г.

The review is prepared in accordance with the Law of the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Regulation of its application (RALDASRB) and the Rules of the Development of the Academic Staff of the SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad.

I. Short Biographical Details About the Candidate

The Chief Assistant Dr. Peter Lyudmilov Parvanov is the only candidate under this competition.

In accordance with the verification of the documents, submitted for the competition, no infringements to the procedure were detected. The requirements of the Articles 29, 29a, 29б (1) (3), Paragraphs 1 and 2 of the LDASRB and Article 60, Paragraph 61 of the RALDASRB are taken into account. The instructions, formulated in the Internal Rules of Development of the Academic Staff of the SWU Neofit Rilski- Blagoevgrad, are also observed.

Peter Lyudmilov Parvanov is born in 1979. He obtained his higher education in SWU Neofit Rilski in 2003 with bachelor's degree in history and in 2004 with master's degree also in history. In the period 2001-2007 he studied Law and graduated with master's degree in Law. From 2005 up to 2007 he is regular doctoral student at South-West University Neofit Rilski.

After successful completion of his doctoral studies, he is appointed as Chief Assistant (2013) at the Faculty. In addition, Peter Parvanov has been working as juridical advisor, educator and teacher. Peter Parvanov improved his qualification in the Ministry of Justice and other organizations.

II. Characteristic of the Scientific and Applicable Research Papers of the Candidate

For the participation in the competition, the candidate presented a duly filled Reference about the fulfillment of the minimum number of points, required by groups of indicators in the scientific area 3. Social, Economic and Juridical Sciences, direction 3.8 Economics, for the academic position associate professor, in accordance with the RALDASRB. It is evident from this Reference, that the candidate meets all the necessary minimum requirements for the

academic position associate professor, in accordance with the RALDASRB. The total number of points in the groups A, Б, В, Г, Д and E is 1035,5.

Peter Parvanov presents 6 publications of articles, studies and reports, available in peer reviewed and indexed in international scientific data bases Scopus and/or Web of Science. In addition the author submits information about 12 publications in non-indexed periodicals and 5 studies and participations in collective volumes.

Peter Parvanov presents information about total of 3 citations in international scientific data bases, 9 citations in non-indexed periodicals, or total of 12 citations.

Evaluation of the main Research Manuscript of the Candidate

Peter Lyudmilov Parvanov presents co-author habilitation manuscript named „Development of the World and National Economy“, (2019).

The monograph on Development of the world and national economy aims to analyze the basic processes of the economic development of the world and the diversity in the structuring of these economic systems. The latter determined by the specific geographic, landscaping, climatic, historical, social and other peculiarities of the different areas of the world. At the beginning of the book, the authors refer to some basic documents and literature on which the Economic History is based. The first chapter clarifies the issue of the differentiation of the Economic History as a separate part of the general history of the humankind. The first chapter also elucidates the relations between economic systems in time and space. It reviews the problem with the periodization of the Economic History and the different approaches to the determination of periods in the economic development of the world and the different economic systems. The second chapter of the paper reviews the formation and development of the earliest economic systems from the ancient ages. The emphasize is on the comparative analyses of those systems, their specific organization and management. In this sense, two basic tendencies in the development of the ancient economic systems can be underlined- the predominant centralizations in the management and organization in the big agricultural civilizations of the so-called Far East, based on powerful irrigation structures, maintained under the strict control of the imperial bureaucracy, on one hand, and the open market economy of the Phoenician and ancient Greek polis economy, based on the legally determined private property, free commerce and economic individualism without particular state interference. Here is also considered the problem of the formation of economy and economic relations at Bulgarian lands and basically the development of the specifics of the economic relations of the ancient Thracians. The third chapter analyses the medieval economic systems. It emphasizes the conditional nature of the term “Middle Ages” that has one meaning in Western Europe, and another – in the Eastern Empires. Here also a comparison is made between the classic feudal system in Western Europe based on the feudal immunity, on the economic and political fragmentation, on the rivalry between the civil and the clerical entities, on one hand. On the other, it is pointed out on the preserved and constantly improving Asian imperial and fiscal centralism that periodically restricts the urge to private ownership and individual economic initiative of the local aristocracy and population. The forth chapter views the case of the so-called “general transformation” or the transition from the feudal medieval economy to the contemporary modern market economy of Western Europe (XIII-XVII century). Covered are the main factors for this transformation: the European Renaissance that changed the way of thinking in feudal Europe towards breaking the medieval social strata system and liberation of the economic relations from the feudal conventions and inhibitions. With the start of the Great Geographic Discoveries this new class not only “discovers” the wide world of the planet. It marks the world trade routes through oceans, connects continents and civilizations, and forms the World Economy. Thus, during this epoch Western Europe has

turned into a center of world trade but also into a basic producer of industrial goods, into a financial center. The main resources from the colonies are delivered into this center. It controls the world trade routes and markets. It becomes the center of the World Economy. The fifth chapter analyses the preconditions and the realization of the First Industrial Coup in Western Europe that radically changed the economic development of the continents and the world. This coup accelerates exponentially this development and marks the beginning of a powerful industrialization and technological change, whose steps are shortened constantly over time. The sixth chapter is dedicated to the conditions and the abilities of the Bulgarian economy during the Ottoman domination during its first three centuries – XV to XVII. The deep changes that occurred with the establishment of specific Ottoman centralized economic system are described, but also its structure and governance and the role of the Bulgarians in it. This is the time when Bulgarian society is torn apart from the development of dynamic processes of General Transformation in Western Europe. And only in the 18th century in the period of the decline of the Ottoman Empire, it will be able to gradually adapt to the modern European market and public relations. Here are also reviewed the different categories of population and characteristics of business relationships in the Asian Empire. The seventh chapter is a continuation of the sixth. It considers the modifications in the economy and economic relations of Bulgarian territories under the conditions of the decline of the Ottoman system at the end of the XVII and the beginning of XVIII century. This is the time when the penetration of the western economic influence increases creating conditions for the peoples under Ottoman domination to decisively interfere in the economic development of the Ottoman Empire. The Bulgarians are the main productive population, giving the vast majority of agricultural and industrial production. Gradually they interfere more sensibly in domestic and foreign trade. So in the 18th and especially the 19th century they became a major economic factor in Ottoman Turkey. Along with the Greeks, the entrepreneurial Bulgarians were paving and promoting the modern market relations in the Asian Empire. The eighth theme covers important economic processes that occurred during the last decades of the 19th century and the beginning of 20th century in the developed industrial countries in Western Europe and North America. They are related to the tendency toward powerful concentration of production and capital, and the formation of big monopoly cartels. This tendency was available in several variations: ingestion of small and unprofitable companies, enterprises, banks, trading companies by stronger ones; voluntary merge of several companies or banks to survive the growing competition; cooperation of commercial companies, credit companies, and joint stock companies in larger companies. The colonies and the markets are already divided between Great Britain, France, the Netherlands, etc. Even small Belgium had colonies, while Germany couldn't participate in the re-division of colonies and now claims it, but this could not happen without a war! This type of concentration is vastly spread also in the United States of America which has secured huge resources on their own territory and on both Americas! Powerful monopoly cartels are also formed in the US while Great Britain and France hopelessly lag. Japan also creates huge monopolies with the direct support and participation of the government (just like in Germany). Similar concentration can be noticed also in the Russian Empire. The ninth chapter is connected with the modern economic development of Bulgaria from the Liberation till the period of wars (1878 – 1912). The difficulties in the economic development of the state after its fragmentation by the Berlin Treaty are described. Shown are the positive consequences for the Bulgarian economy after the Unification. The economic policy of the governments of St. Stambolov and Dr. Konstantin Stoilov which categorically directed the economic development of the country to the path of the developed capitalistic countries is analyzed in details. This policy created conditions for a powerful economic upswing of Bulgaria during the first decade of the 20th century which makes the country the best economy in the European South-East. The tenth chapter relates to the character of the World Economy after the First World War. Firstly, the

basic consequences of the war are described in details: the disintegration of the big Eastern European empires; the post-war crisis and the economic catastrophe of the defeated countries; the reduction of the roles of the colonial empires and the dawn of the U.S. supremacy in the world economy; the Japanese appearance on the world economic scenes; the formation of groups of countries depending on their role in the world economy. Theme eleven concerns the condition of the Bulgarian economy after the First World War: the economic catastrophe, the political and social crisis after the war and the Neuilly dictate; the economic policy of the government of the Bulgarian Agricultural Union; the political coup and the governance of the Democratic Union. Described is the economic isolation of Bulgaria at the Balkans and in Eastern Europe – due to the hostile neighborhood, on one hand, and falling in a buffer zone between three totalitarian empires amid wars, on the other. The twelfth chapter makes comparative analyses of the structure and the form of the economic management of the totalitarian economic systems between the First and the Second World Wars: the Soviet, where the established state planned economic system liquidated the market economy, private property and individual initiative; the Italian fascist corporative system and the economy of national-socialistic Germany, where the private property and market relations are preserved despite of the totalitarian rule. The chapter thirteen is dedicated to the World Economy after the Second World War and the deep changes in the balance of powers in the international economic relations. The formation of the so-called “bipolar world”: the Western that includes the developed countries in Western Europe and North America, led by the United States of America and united in the military-political alliance NATO, and the Eastern, including the Soviet Union and its satellite countries in Eastern Europe united in the Union for Mutual Economic Assistance and the Warsaw Pact. Initially, communist China joined this block. In the Far East, Japan is recovering after the war disaster and is turning back into a powerful economic system. The United States of America offered to the post-war European countries a recovery plan, known as “Marshall Plan”. In the period 1952 – 1957 several west European states led by Federal Republic of Germany and France form the European Economic Society (the present day European Union). The fourteenth chapter reviews the problems of the World Economy and economic relations after the disintegration of the bipolar model. A new world system is formed where several basic economic giants determine the economic and financial relations: European Union, USA and Japan – a group of leading economies from the end of 19th and the beginning of the 20th century; the quickly developing economic abilities of China, India, Russia, Brazil with “Mercosur” (Mercado Común del Sur), the rich OPEC countries. And the world becomes multi-polar. Along with this we can also monitor a process of globalization with a beginning nearly two centuries ago, but at the present with increasing volume of information, mutual cultural influences and fast communications. These are the positive features of the globalization. Together with them, however, a dangerous tendency appears for the formation of transnational corporations which monopolized the manufacture, the trade, the world finances and more and more limit the abilities for liberal economy and free competition.

Evaluation of Publications, not Related to the Main Habilitation Monograph of the Candidate

Peter Parvanov presents additional publications related to the competition, dedicated to the different aspect of economic history and economic theories. These publication can be systematized is several groups in accordance with the treated themes and ideas. In particular, we can single out the following six thematically different areas:

- Tourism and its sustainable development;
- International labor migration;
- Social and economic capital;

- History of the economic education in Bulgaria;
- Regional economic development of Bulgaria;
- Donation and entrepreneurship in Bulgaria;

The above mentioned research papers are characterized by high academic level and are dedicated to the important aspects of the economic development of Bulgaria.

In addition, the author presents two supplementary monographs, other than the habilitation one. These are- “The History in Help of Contemporaneity” and “People’s Spirit and Law”.

The problems, related to the juridical and psychological questions, are not reviewed, as far as these problems do not fall in the problem area of the academic competition, though they include high level academic research.

III. Main Academic and Applied Contributions of the Author, Related to the Thematic of the Competition

The author formulates the following academic contributions, related to the competition.

First, the author claims that the ancient Thracians had been involved in close economic relations with the ancient Greeks, according to the new historical sources.

Second, the author demonstrates that under the First Bulgarian State the money had fulfilling developed exchange and circulation functions and did not serve only as means of accumulation of reserves.

Third, the solidarity tax system of the Ottoman Empire implies economic self-governance of the Bulgarian municipalities.

Fourth, the created by the S. S. Bobchev Free University marks the beginning of the higher economic education in Bulgaria.

Fifth, the author substantiates the thesis that the tourism emerged as an important economic branch in Bulgaria in the period between the two world wars.

Sixth, from the point of view of the economic history, Bulgaria has a positive experience in attracting foreign labor in order to foster domestic economic growth.

Seventh, the donation has economic rationale for both donating and donate as well as from the point of view of the society as whole.

Eighth, any human activity is a capital, which is capable of transforming itself from one form into another.

Ninth, the author, based on the institutional economic theory, demonstrates that the Law and the Economics theories are interdependent and influence each other.

The so formulated academic contributions of the author are original. Nevertheless, the fourth contribution does not have direct relation to the economic theory as such, and the ninth contribution is too general and vague.

IV. Critical Notes and Recommendations

Independently of the non-disputable academic achievements of the candidate, one can find in some of his publications certain flaws of formal and substantial nature.

First, the author’s research is predominantly of inductive nature. In many cases, any particular theoretical thesis that can be confirmed or refuted is lacking. The candidate should improve the theoretical background of his future research. Future qualitative and categorical research is recommended.

The conclusions of the author are not based on sufficient data in order to be unconditionally acceptable, additional research is necessary.

These critical notes, addressed to the author, does not in any way thwart the achievements of his academic research. The scientific contributions are the result of his own

efforts. The bibliographical apparatus is used in appropriate way, the literature review of the monograph does not include sources but in Bulgarian. No plagiarism is detected. With negligible exceptions, the reviewed publications are marked by clearly formulated theses, deep research and achieve strong results, useful for the science and practice generalizations, conclusions and recommendations.

V. Evaluation of the Author's Participation in Scientific and Applicable Research and Projects

The candidate takes part in 7 academic and educational projects.

VI. Educational Activity

Peter Lyudmilov Parvanov teaches the following disciplines: Economic History, Cultural Tourism, Historical Cultural Monuments, European Integration, Economic Theories, International Public Law, Trade Law, Historiography, Academic Sources, History of Law, Custom Law.

The teaching activities of the candidate meet all the requirements for the academic position Associate Professor.

Conclusion

The verification of the documents, presented by the candidate proved that no violations of procedure are detected. All the requirements of the Article 29, 29a, 296 (1) (3), p. 1 and p. 2 of the LDASRB and Article. 60 and 61 of the RALDASRB are fulfilled.

The overview of the conclusions of the ending part of the present review allow me to draw the following final evaluation: the Chief Assistant Peter Lyudmilov Parvanov meets all the requirements for the academic position Associate Professor. That's why, I suggest to the honorable Jury to award the candidate the above mentioned academic position under the competition in the field of higher education 3. Social, economic and juridical sciences, direction 3.8 Economics, (Economic History and Economic Theories), Faculty of Economics, South-West University "Neofit Rilski"- Blagoevgrad.

Sofia, 02.10.2021 г.

Reviewer:
(Prof. Dr. G. Ganchev)